Mattias Frumerie: Pressträff om COP31

Talare
Mattias Frumerie
Chefsförhandlare

Datum
5 november 2026

Plats
Regeringskansliet, Stockholm

Omständigheter
Klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari håller pressträff med anledning av klimatmötet COP31 i Turkiet. Medverkande är även Sveriges chefsförhandlare på mötet Mattias Frumerie.

Tack så mycket.

Jag ska först bara säga någonting också om några av de många initiativ som vi deltar i, och inte minst handlar det om ledarskapsgruppen för industriomställning, LeadIT, som många säkert känner till, som vi lanserade redan 2019 och där statsministern tillsammans med premiärminister Modi lanserade den andra etappen på COP28, alltså för tre år sedan. Vi har sedan dess framför allt genom Energimyndigheten och indiska företrädare jobbat för att kunna utveckla olika typer av förstudier om hur utsläppen just från tung industri kan minskas, särskilt inom stål och cement. Det vi kallar då LeadIT 3.0 så kommer nu stärka fokus på att få fram fler investeringar, partnerskap och projekt för att minska utsläppen från tung industri. Lanseringen kommer att ske vid ett gemensamt event den 17 november. Vi leder också någonting som kallas Global Carbon Pricing Challenge, ett initiativ som lanserades av dåvarande kanadensiska premiärministern Trudeau vid COP26, som syftar just till att få fler länder att inrätta system för prissättning. När vi pratar med inte minst det svenska näringslivet och frågar vad är den enskilt viktigaste åtgärden som kan stötta omställning så får vi nästan alltid svaret koldioxidprissättning, så det här är en bra plattform för oss för att kunna uppmuntra fler länder till att inrätta olika typer av prissättningssystem. Här vill vi också försöka lyfta fram företagens erfarenheter av koldioxidprissättning för att fler länder just ska kunna se möjligheterna med vad den typen av regelverk leder till. Vi har nu lanserat ett arbete där olika vittnesmål om just hur man jobbar i en miljö av koldioxidprissättning kommer att finnas på hemsidan för detta initiativ.

Om vi sedan går vidare till några av de centrala förhandlingsfrågorna och lägesbilden inför mötet, så som statsrådet var inne på också, så har vi ett ganska

besvärligt förhandlingsläge som var väldigt uppenbart på COP31 och vi räknar med att det kommer att fortsätta så, eller på COP30, och vi räknar med att det kommer att fortsätta också så på COP31. En av de centrala frågorna är ju förstås takten i vad gäller utfasningen av fossila bränslen. Vi vill ju från EU:s sida driva på, men bland de fossilproducerande länderna så finns ett starkt motstånd, motbeslut som kan uppfattas som att det påskyndar omställningen och vid tidigare COP-möten, och inte minst senast på COP30, så var just de fossilproducerande länderna tydliga motkrafter i den frågan, och det kommer ju också vara en inramning till årets förhandlingar. Sedan har vi också länder som Kina och Indien som är avgörande, som statsrådet var inne på, för att vi ska kunna minska utsläppen och därmed också möjligheten att nå de mål vi har satt i Parisavtalet. Men det finns där också en dynamik där de ju i Parisavtalet räknas som utvecklingsländer och därmed inte heller förväntas kanske gå i framkant av utsläppsminskningsarbetet, vilket ju också påverkar hur de förhåller sig till den typen av beslut och så skapar det gemensamma ansvaret för att öka takten i arbetet. Så att för oss från EU:s sida så gäller det både om att ställa krav och vara tydliga i våra förväntningar, men också för att då kunna hitta praktiska lösningar i samarbetet med inte minst de länderna. Och där kommer återigen vårt samarbete med Indien inom ramen för LeadIT in som ett gott exempel.

Den andra stora skiljelinjen gäller finansieringen som ju är en återkommande besvärlig fråga och vi vet förstås att omställningen kommer för många länder vara kostsam och särskilt då i ett läge där många utvecklingsländer inte minst står inför ganska tuffa finanspolitiska utmaningar med en hög skuldsättning. Och då liksom kunna hitta finansiering för att kunna allokera till omställningen kan vara besvärligt. Vi gör förstås det vi kan för att kunna öka och bidra till omställningen, inte minst genom vårt bistånd. Men vi betonar ju också från svenska EUs sida att fler länder behöver vara med och bidra till omställningen, också finansiellt. Och det var ju ett av de utfallen som vi fick på COP29 när vi beslutade det nya finansieringsmålet, att det inte bara är vi traditionella givare som ska vara med och bidra, utan vi förväntar oss också, och det behövs, att fler givare finns med och bidrar till utvecklingsländernas omställning. En annan del av finansieringsdiskussionen handlar om att det finns förslag om att ha en ny dagordningspunkt för klimatfinansiering som handlar mycket om just de traditionella givarnas ansvar för att kunna bidra finansiellt. Det finns flera olika förslag på nya dagordningspunkter, så det här kommer att vara en fråga som vi behöver kunna lösa nu de närmaste dagarna så att mötet kan dra igång ordentligt på måndag. Men från EU:s sida när det gäller finansiering så tittar vi

ju inte bara på det som vi har gemensamt åtagit oss i det nya finansieringsmålet, utan också det vi kallar Parisavtalets artikel 2.1c, alltså den omställning av finansiella flöden som alla de andra tagit på sig att göra för att då kunna säkra det som till exempel som statsrådet var inne på vad gäller attraktiva investeringsklimat till exempel. Så det här blir som alltid en besvärlig diskussion också på COP31.

En annan fråga som också kan rymmas då under mer kanske det vi kallar geopolitiska läget och inramningen för möten generellt är ju också till exempel då den handelspolitiska spänningen mellan olika länder. Och dels har vi ju liksom den dynamiken som finns utanför klimatförhandlingarna, men det vi ser mycket i klimatförhandlingarna är ju hur en del utvecklingsländer kan uppfatta att den klimatpolitik som olika länder inför också medför olika typer av handelshinder. Och det som framför allt lyfts fram där är ju då EUs så kallade CBAM, alltså Carbon Border Adjustment Mechanism, som ju vi har inrättat just för att kunna säkra vår omställning från EUs perspektiv, men där många då länder upplever att det istället blir en börda och som de anser att de behöver diskutera också i UNFCCC-sammanhang. Men samtidigt ser vi också med både kriget i vårt närområde och i Gulfen till exempel att det påverkar förstås det säkerhetspolitiska läget, också bidrar till energikris, samtidigt som vi då också har från vissa håll fallande biståndsnivåer som gör att förhandlingarna i sin helhet också blir mer komplexa.

Sista bilden där för min del också bara lyfta fram ytterligare några frågor. Statsrådet nämnde klimatanpassning och här är ju fortsatt ett arbete om hur de här indikatorerna som då beslutades på COP30, hur de ska kunna tas vidare. Och det pågår ett arbete där som ska slutföras på COP32 nästa år. Men där vi säkert kommer att se mycket diskussion om hur vi ska kunna driva arbetet framåt under det kommande året för att kunna säkra ett utfall på COP32 och samtidigt också få en, är det många utvecklingsländer som efterfrågar en tydligare bild av hur den här inriktningen mot att tredubbla anpassningsfinansieringen ska kunna förverkligas. Och sen också bara nämna det som då kallas rättvis omställning, där vi enades på COP30 om att inrätta en ny mekanism för rättvis omställning. Och här kan man väl tycka att vi kanske hamnat lite grann i ett besvärligt läge, för självklart är rättvis omställning en central del av klimatarbetet. Och i och med det där har vi ju mycket också att bidra med från både svensk och EU-sida med de mekanismer vi har vad gäller social dialog och arbetsmarknadens parter och deras roll på arbetsmarknaden.

Men där vi då i processen har hamnat i ett läge där den mekanism som nu inrättas också lite grann går emot det som vi försöker driva från svensk och EU-sida, att vi vill effektivisera processen. Att vi bygger upp en ny struktur när vi egentligen kanske hade föredragit att se till att det integreras i de olika arbetsströmmarna istället och då får vi bygga en helt ny struktur för detta. Så det kommer att tas ett beslut om detta med stor sannolikhet och det kommer nog bli en av kanske de större besluten som tas just inom förhandlingarna, men det kommer bli besvärligt att hitta avvägningen som gör att vi säkrar en effektiv process och samtidigt också också skapar så bra förutsättningar som möjligt för att länder ska kunna bedriva en rättvis omställning.

Källa
Transkriberat från videoinspelning: Regeringen håller pressbriefing inför COP31, publicerad på YouTube, uppladdad av "Regeringskansliet", 5/11 2026 (Transkriberat 10/11 2026)

Taggar
Politiska tal

Relaterade
Romina Pourmokhtari: Pressträff om COP31
5 november 2026

URI
https://www.svenskatal.se/tale/mattias-frumerie-presstraff-om-cop31